

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

17. mai 2023*

Eelotsusetaotlus – Õigusaktide ühtlustamine – Direktiiv 2001/95/EÜ – Artikkel 12 ja II lisa – Tehnilised standardid ja eeskirjad – Euroopa Liidu kiire teabevahetuse süsteem (RAPEX) – Suunised – Ohtlikud toiduks mittekasutatavad tooted – Rakendusotsus (EL) 2019/417 – Määrus (EÜ) nr 765/2008 – Artiklid 20 ja 22 – Euroopa Komisjonile esitatavad teated – Haldusotsus – Teatavate pürotehniliste toodete müügi keeld ja kõrvaldamiskohustus – Asjaomaste toodete turustaja taotlus teadete täiendamiseks – Taotluse kohta otsuse tegemiseks pädev asutus – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47 – Tõhus kohtulik kaitse

Kohtuasjas C-626/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgerichtshofi (halduskohus, Austria) 29. septembri 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. oktoobril 2021, menetluses

Funke Sp. z o.o.

versus

Landespolizeidirektion Wien,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president E. Regan, kohtunikud D. Gratsias, M. Ilešič, I. Jarukaitis ja Z. Csehi (ettekandja),

kohtujurist: T. Čapeta,

kohtusekretär: ametnik S. Beer,

arvestades kirjalikku menetlust ja 21. septembri 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Funke sp. z o.o., esindajad: *Rechtsanwälte* K. Pateter ja C. M. Schwaiger,
- Austria valitsus, esindajad: A. Posch, J. Schmoll, H. Perz, V. Reichmann ja F. Werni,
- Euroopa Komisjon, esindajad: G. Goddin, B.-R. Killmann ja F. Thiran,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

olles 1. detsembri 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT 2002, L 11, lk 4; ELT eriväljaanne 15/06, lk 447), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 765/2008 (ELT 2008, L 218, lk 30) (edaspidi „direktiiv 2001/95“), artiklit 12 ja II lisa; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnustatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT 2008, L 218, lk 30), artikleid 20 ja 22, ning komisjoni 8. novembri 2018. aasta rakendusotsust (EL) 2019/417, milles sätestatakse üldist tooteohutust käsitleva direktiivi 2001/95/EÜ artikliga 12 ette nähtud Euroopa Liidu kiire teabevahetuse süsteemi RAPEX ja selle teavitamissüsteemi haldamise suunised (ELT 2019, L 73, lk 121).
- 2 Taotlus on esitatud Funke sp. z o.o. ja Landespolizeidirektion Wiener (Viini politseiamet, Austria; edaspidi „LPD“) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab viimati nimetatute teateid Euroopa Liidu kiire teabevahetuse süsteemi (edaspidi „RAPEX“) kaudu selle äriühingu imporditud teatavate pürotehniliste toodete kohta.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2013/29/EL

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/29/EL pürotehniliste toodete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT 2013, L 178, lk 27) artikkel 1 „Reguleerimisese“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad, mille eesmärk on saavutada pürotehniliste toodete vaba liikumine siseturul, tagades inimeste tervise ja avaliku julgeoleku kõrgetasemelise kaitse, samuti tarbijate kaitse ja ohutuse, ning võttes arvesse asjakohaseid keskkonnakaitsega seotud aspekte.

2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse olulised ohutusnõuded, millele pürotehnilised tooted peavad turul kättesaadavaks tegemisel vastama. Need nõuded on esitatud I lisas.“

- 4 Direktiivi artikli 3 „Mõisted“ punktis 12 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

12) „ettevõtja“ – tootja, importija ja levitaja“.

- 5 Direktiivi artikli 38 „Liidu turujärelevalve ja liidu turule sisenevate pürotehniliste toodete kontroll“ lõigetes 1 ja 2 on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et pürotehnilisi tooteid võib turule lasta üksnes siis, kui need nõuetekohase säilitamise ning eesmärgipärase kasutamise korral ei ohusta inimeste tervist ega ohutust.

2. Pürotehniliste toodete suhtes kohaldatakse määruse [nr 765/2008] artikli 15 lõiget 3 ja artikleid 16–29.“

- 6 Direktiivi artiklis 39 „Menetlus toodete jaoks, mis kujutavad endast ohtu riiklikul tasandil“ on sätestatud:

„1. Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust uskuda, et mõni pürotehniline toode ohustab inimeste tervist või ohutust või muid käesoleva direktiiviga hõlmatud avaliku huvi kaitsega seotud aspekte, viivad nad asjaomase pürotehnilise toote hindamise läbi kõigist käesolevas direktiivis sätestatud asjaomastest nõuetest lähtudes. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega sel eesmärgil vajaduse korral koostööd.

Kui esimeses lõigus nimetatud hindamise tulemusena on turujärelevalveasutused arvamusel, et pürotehniline toode ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, nõuavad nad viivitamata asjaomaselt ettevõtjalt, et see võtaks parandusmeetmeid pürotehnilise toote nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks, kõrvaldaks selle turult või võtaks tagasi mõistliku aja jooksul, mille nad riski laadi arvestades määravad.

Turujärelevalveasutused teavitavad sellest asjaomast teavitatud asutust.

Käesoleva lõike teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse määruse [nr 765/2008] artiklit 21.

2. Kui turujärelevalveasutused on seisukohal, et mittevastavus ei piirdu üksnes nende liikmesriigi territooriumiga, siis teavitavad nad komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist nad on ettevõtjalt nõudnud.

3. Ettevõtja tagab, et kõigi asjaomaste, tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud pürotehniliste toodete suhtes võetakse kõik vajalikud parandusmeetmed.

4. Kui ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad turujärelevalveasutused kõik asjakohased ajutised meetmed, et keelata või piirata pürotehnilise toote kättesaadavaks tegemist nende riigisisel turul, pürotehniline toode turult kõrvaldada või tagasi võtta.

Turujärelevalveasutused teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealustest meetmetest.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave sisaldab kõiki olemasolevaid andmeid, eelkõige mittevastava pürotehnilise toote tuvastamiseks vajalikku teavet, pürotehnilise toote päritolu,

väidetava mittevastavuse ja kaasneva riski laadi, riigisiseste meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. [...]

6. Liikmesriigid, kes ei ole käesoleva artikli kohase menetluse algatajad, teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast täiendavast teabest seoses asjaomase pürotehnilise toote mittevastavusega ning juhul, kui nad ei ole nõus vastuvõetud riigisisese meetmega, esitavad oma vastuväited.

7. Kui kolme kuu jooksul lõike 4 teises lõigus osutatud teabe kättesaamisest ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud vastuväiteid seoses menetluse algatanud liikmesriigi ajutise meetmega, loetakse meede põhjendatuks.

8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase pürotehnilise toote suhtes võetakse viivitamata asjakohased piiravad meetmed, näiteks pürotehnilise toote kõrvaldamine turult.“

Määrus nr 765/2008

7 Määruse nr 765/2008 põhjendus 30 on sõnastatud järgmiselt:

„Olukorrad, kus mõni toode põhjustab tõsist ohtu, nõuavad kiiret sekkumist, mis võib seisneda toote turult kõrvaldamises või tagasivõtmises või selle turul kättesaadavaks tegemise keelamises. Sellistes olukordades on vajalik juurdepääs liikmesriikide ja komisjoni kiire teabevahetuse süsteemile. Direktiivi 2001/95/EÜ artiklis 12 sätestatud süsteem on tarbekaupade valdkonnas osutunud tulemuslikuks ja tõhusaks. Tarbetu dubleerimise vältimiseks tuleks kõnealust süsteemi kasutada käesoleva määruse kohaldamisel. Peale selle on kogu ühenduses ühtseks turujärelevalveks vaja laiahaardelist, nimetatud süsteemiga võrreldes ulatuslikumat teabevahetust riiklike meetmete kohta kõnealuses valdkonnas.“

8 Määruse nr 765/2008 artikli 2 „Mõisted“ punktis 7 on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

7) „ettevõtja“ – tootja, volitatud esindaja, importija ja levitaja.“

9 Selle määruse artikli 20 „Tõsist ohtu kujutavad tooted“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Liikmesriigid tagavad, et tooted, mis kujutavad endast tõsist ohtu ja nõuavad kiiret sekkumist, kaasa arvatud need, mille mõju ei ole vahetu, võetakse tagasi või kõrvaldatakse või keelatakse nende turul kättesaadavaks tegemine, ja et komisjoni teavitatakse sellest viivitamatult vastavalt artiklile 22.“

10 Määruse artikli 21 „Piiravad meetmed“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid tagavad, et iga vastavalt asjakohastele ühenduse ühtlustamise õigusaktidele võetud meetme korral, mis on mõeldud toote turul kättesaadavaks tegemise keelamiseks või piiramiseks, toote turult kõrvaldamiseks või tagasivõtmiseks, on meede proportsionaalne ja on lisatud täpsed põhjused, millele meede tugineb.

2. Nendest meetmetest teatatakse viivitamatult asjassepuutuvale ettevõtjale, keda samal ajal teavitatakse ka liikmesriigi õigusaktide alusel kättesaadavatest õiguskaitsevahenditest ja nende kasutamise ajalistest piirangutest.“

- 11 Sama määruse artikli 22 „Teabevahetus – ühenduse kiire teabevahetuse süsteem“ lõigetes 1, 3 ja 4 on sätestatud:

„1. Kui liikmesriik võtab või kavatsseb võtta meetme kooskõlas artikliga 20 ja leiab, et meetme võtmise põhjused või meetme mõju ulatuvad tema territooriumist kaugemale, teavitab ta kõnealusest meetmest käesoleva artikli lõike 4 kohaselt viivitamatult komisjoni. Samuti teatab ta komisjonile viivitamatult kõigist selliste meetmete muutmistest või tühistamistest.

[...]

3. Lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatud teave sisaldab kõiki kättesaadavaid andmeid, eelkõige andmeid, mida on vaja toote, selle päritolu ja turustusahela identifitseerimiseks, andmeid sellega seotud ohu, siseriiklikult võetud meetme olemuse ja kestuse ning ettevõtjate võetud vabatahtlike meetmete kohta.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel kasutatakse direktiivi 2001/95/EÜ artiklis 12 sätestatud turujärelevalve ja teabevahetuse süsteemi. Nimetatud direktiivi artikli 12 lõikeid 2, 3 ja 4 kohaldatakse *mutatis mutandis*.“

Direktiiv 2001/95

- 12 Direktiivi 2001/95 põhjendus 27 on sõnastatud järgmiselt:

„Tooteohutuse tõhusaks järelevalveks tuleb siseriiklikul ja ühenduse tasandil luua kiire teabevahetuse süsteem tõsise ohu juhtudeks, mis nõuavad kiiret sekkumist toote ohutuse osas. [...]“.

- 13 Direktiivi 2001/95 artikli 12 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:

„2. Selliseid teateid saades kontrollib komisjon nende vastavust käesolevale artiklile ja RAPEXi toimimise suhtes kohaldatavatele nõuetele ning edastab need teistele liikmesriikidele, kes omakorda teatavad viivitamata komisjonile kõikidest võetud meetmetest.

3. RAPEXi kasutamise üksikasjalik kord on sätestatud II lisa. Seda kohandab komisjon. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 15 lõikes 5 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.“

- 14 Selle direktiivi II lisa „RAPEXi kohaldamise kord ja teatamise suunised“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. RAPEX hõlmab artikli 2 punktis a määratletud tooteid, mis kujutavad endast tõsist ohtu tarbijate tervisele ja ohutusele.

[...]

2. RAPEXi peamine eesmärk on kiire teabevahetus tõsise ohu korral. Punktis 8 nimetatud suunised määratlevad konkreetsete kriteeriumide tõsiste ohtude identifitseerimiseks.

3. Vastavalt artiklile 12 teadet saatvad liikmesriigid peavad esitama kõik olemasolevad andmed. Eriti peab teade sisaldama punktis 8 nimetatud suunistega ettenähtud teavet ja vähemalt järgmist:

a) teave, mis võimaldab toote identifitseerimist;

b) kaasneva ohu kirjeldus, sealhulgas kõigi katsete/analüüside tulemuste ja järelduste kokkuvõte, mis on seotud ohu taseme hindamisega;

c) vajaduse korral võetud või otsustatud meetmete olemus ja kestus;

d) teave toote turustusahelate ja levitamise, eriti sihtriikide kohta.

Sellise teabe edastamiseks tuleb kasutada erilist tüüpvormi ja punktis 8 nimetatud suunistes sätestatud vahendeid.

[...]

5. Komisjon kontrollib võimalikult kiiresti RAPEXi kaudu saadud teabe vastavust käesoleva direktiivi sätetele ja võib omal algatusel korraldada uuringu, kui ta peab seda toote ohutuse hindamisel vajalikuks. Sellise uuringu korral edastavad liikmesriigid komisjonile nõutava teabe oma võimaluste kohaselt.

[...]

7. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamatult igast kõnealus(t)e meetme(te) muutmisest või tühistamisest.

8. Komisjon koostab artikli 15 lõikes 3 sätestatud korras suunised RAPEXi haldamise kohta liikmesriikides ja komisjonis ning ajakohastab neid korrapäraselt.

[...]

10. Teate esitanud liikmesriik vastutab esitatud teabe eest.

[...]“.

Rakendusotsus 2019/417

15 Rakendusotsuse 2019/417 põhjendustes 11–13 on märgitud:

„(11) Direktiiv [2001/95] ja määrus [nr 765/2008] täiendavad teineteist ning nendega on loodud süsteem toiduks mittekasutatavate toodete ohutuse parandamiseks.

- (12) RAPEX aitab takistada ja piirata selliste toodete pakkumist, mis kujutavad endast tõsist riski tarbijate tervisele ja ohutusele, või kui tegemist on määruse [nr 765/2008] kohaldamisalasse kuuluvate toodetega, ka muudele asjakohastele avalikele huvidele. See võimaldab komisjonil jälgida liikmesriikides tehtava turujärelevalve ja nõuete täitmise tagamise meetmete tulemuslikkust ja järjepidevust.
- (13) RAPEXis sisalduva teabe alusel on võimalik kindlaks teha ELi tasandil tegutsemise vajadus ning see soodustab ELi tooteohutusnõuete järjekindlat täitmise tagamist ning seega ühtse turu tõrgeteta toimimist.“

16 Rakendusotsuse artiklis 1 on ette nähtud:

„Direktiivi [2001/95] artikliga 12 ette nähtud [RAPEXi] ja selle teavitamissüsteemi haldamise suunised on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

17 Rakendusotsuse lisa „Direktiivi [2001/95] artikliga 12 ette nähtud [RAPEXi] juhtimise suunised“ (edaspidi „RAPEXi suunised“) I osas on reguleeritud nende suuniste kohaldamisala ja adressaadid.

18 Suuniste I osa punktis 2 „Suuniste adressaadid“ on sätestatud:

„Suunised on mõeldud kõigile liikmesriikide ametiasutustele, kes tegutsevad tooteohutuse valdkonnas ning osalevad RAPEXi võrgus, sealhulgas toodete ohutusnõuetele vastavuse järelevalve eest vastutavatele turujärelevalveasutustele ja välispiirikontrolli eest vastutavatele asutustele.“

19 RAPEXi suuniste I osa punktis 4 „Meetmed“ on sätestatud:

„4.1. Meetmete liigid

Ennetavaid ja piiravaid meetmeid saab endast riski kujutavate toodete suhtes võtta kas toote turule viinud ja/või toodet turul levitanud ettevõtja algatusel (vabatahtlikud meetmed) või nende võtmist võib nõuda liikmesriigi pädev ametiasutus, kes teostab seiret toodete ohutusnõuetele vastavuse üle (kohustuslikud meetmed).

[...]“.

20 RAPEXi suuniste II osa punkt 1 „Sissejuhatus“ on sõnastatud järgmiselt:

„1.1. RAPEXi eesmärgid

[...]

RAPEXil on tooteohutuse valdkonnas oluline roll. See täiendab muid meetmeid, mida võetakse nii riigi kui ka [liidu] tasandil kõrgetasemelise tooteohutuse tagamiseks [liidus].

RAPEXi andmed aitavad:

a) ennetada ja piirata ohtlike toodete pakkumist;

- b) kontrollida liikmesriikide ametiasutuste turujärelevalve ja nõuete täitmise tagamise tegevuse tõhusust ja järjekindlust;
- c) teha kindlaks vajadused ja luua alus meetmete võtmiseks ELi tasandil;
- d) soodustada ELi tooteohutusnõuete järjekindlat täitmise tagamist ning seega toetada ühtse turu tõrgeteta toimimist.

[...]“.

21 RAPEXi suuniste II osa punktis 3 „Teated“ on sätestatud:

„[...]“

3.2. Teate sisu

3.2.1. Andmete ulatus

Teated, mis saadetakse komisjonile RAPEXi rakenduse kaudu, sisaldavad järgmist liiki andmeid.

- a) Teave, mis võimaldab kindlaks teha teatatud toote, st tootekategooria, -nimi, kaubamärk, mudeli ja/või tüübinumber, võotkood, partii- või seerianumber, tollikood, toote ja pakendi kirjeldus koos fotodega, millel on kujutatud toode, selle pakend ja märgistus. Toote üksikasjalik ja täpne kindlakstegemine on turujärelevalve ja nõuete täitmise tagamise meetmete seisukohast olulisim element, kuna see võimaldab riiklikel ametiasutustel teatatud toodet identifitseerida, eristada seda teistest sama või sarnase tooteliigi või -kategooria toodetest, mis on turul kättesaadavad, toodet turult leida ning võtta asjakohaseid meetmeid või nende võtmises kokku leppida.

[...]

3.2.2. Andmete täielikkus

Teated peaksid olema võimalikult täielikud. Teatesse lisatavad elemendid on loetletud käesolevate suuniste 1. lisas ning need sisalduvad RAPEXi rakenduses. Kõik teate vormi väljad peaksid olema täidetud nõutud andmetega. Kui nõutud teave ei ole teate esitamise ajal kättesaadav, peaks teavitav liikmesriik teate vormil sellele selgelt osutama ja seda selgitama. Puuduva teabe selgumisel ajakohastab teate esitanud liikmesriik oma teadet. Komisjon vaatab ajakohastatud teate enne selle kinnitamist ning süsteemi kaudu edastamist läbi.

RAPEXi kontaktpunktid edastavad kõigile RAPEXi võrgus osalevatele riiklikele ametiasutustele juhtnöörid teate täitmiseks vajalike andmete ulatuse kohta. See aitab tagada, et teave, mida need ametiasutused RAPEXi kontaktpunktile edastavad, on õige ja täielik (vt II osa jaotis 5.1).

Kui osa käesolevate suunistega nõutavast teabest ei ole veel kättesaadav, peaksid liikmesriigid sellegipoolest järgima kehtestatud tähtaegu ega tohiks edasi lükata RAPEXi teate saatmist juhul, kui tegemist on tootega, millega kaasneb eluohtlik risk tarbijate või teiste lõppkasutajate tervisele ja ohutusele, ja/või juhul, kui RAPEXi teade nõuab liikmesriikidelt kiireloomulisi meetmeid.

[...]

3.2.3. Andmete ajakohastamine

Teate esitanud liikmesriik teatab komisjonile (nii kiiresti kui võimalik ning hiljemalt käesolevate suuniste 4. lisas sätestatud tähtajaks) igast muutusest, mille puhul on vaja RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teadet muuta. Eelkõige teavitab liikmesriik komisjoni igast muutusest (nt pärast apellatsioonimenetluse käigus langetatud kohtuotsust) teatatud meetmete staatuses, riskihinnangus ja konfidentsiaalsuses.

Komisjon vaatab teate esitanud liikmesriigi esitatud teabe läbi ja ajakohastab vastavat teavet RAPEXi rakenduses ning vajaduse korral RAPEXi veebisaidil.

3.2.4. Vastutus edastatud teabe eest

Esitatud teabe eest vastutab teate esitanud liikmesriik.

Teate esitanud liikmesriik ja vastutav riiklik ametiasutus tagavad, et kõik RAPEXi rakenduses esitatud andmed on täpsed, et vältida vastava toote segiajamist sama tootekategooria või -liigi sarnase tootega, mis on [liidu] turul kättesaadav.

Teavitamismenetluses osalev(ad) ametiasutus(ed) (nt teatatud toote riskihindamist teostav või turustuskanalite kohta teavet andev ametiasutus) vastutab (vastutavad) RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teabe eest. RAPEXi kontaktpunkt kontrollib kõiki vastutavatelt ametiasutustelt saadud teateid ning kinnitab need enne komisjonile edastamist (vt ka II osa jaotis 5.1).

Selliste toimingutega nagu teadete läbivaatamine, nende kinnitamine ja edastamine RAPEXi rakenduse kaudu ja avaldamine RAPEXi veebisaidil ei võta komisjon endale mingit vastutust edastatud teabe eest, vaid vastutus lasub teate esitanud liikmesriigil.

3.3. Teavitamismenetluse pooled ja rollid

Alljärgnevalt on loetletud teavitamismenetluses osalevad pooled koos vastavate tööülesannetega.

3.3.1. Ettevõtjad

Ettevõtjad RAPEXi rakenduses teadete esitamisel otseselt ei osale.

Riskiga toodetest peavad ettevõtjad aga viivitamata teavitama pädevaid asutusi kõikides liikmesriikides, kus toode on kättesaadavaks tehtud. Sellise teabe esitamise tingimused ja üksikasjad on sätestatud üldise tooteohutuse direktiivi I lisas.

[...]

3.3.2. Liikmesriikide ametiasutused

Liikmesriikide ametiasutused teatavad komisjonile RAPEXi rakenduse kaudu nii kohustuslikest kui ka vabatahtlikest meetmetest, mis on nende territooriumil võetud riskiga toodete suhtes.

[...]

3.4. Töövoog

3.4.1. Teate koostamine

3.4.1.1. Liikmesriigi ametiasutuse tasandil

Olenevalt riigi tasandi töökorraldusest võib teate koostamise õigus olla erinevatel RAPEXi menetluses osalevatel riigi ametiasutusel (kohalikud/piirkondlikud turujärelevalveasutused, välispiirikontrolli eest vastutavad asutused jms).

3.4.1.2. Komisjoni tasandil

Teatavatel juhtudel võib teate koostada komisjon, nagu on selgitatud jaotises 3.3.4.

3.4.2. Teadete esitamine komisjonile

RAPEXi kontaktpunkt vastutab kõikide teadete komisjonile kinnitamiseks esitamise eest. (vt II osa jaotis 5.1)

3.4.3. Teadete läbivaatamine komisjonis

Komisjon kontrollib kõiki RAPEXi rakenduse kaudu saadud teateid enne nende edastamist liikmesriikidele, et veenduda nende nõuetekohasuses ja täielikkuses.

[...]

3.4.3.5. Uurimine

Vajaduse korral võib komisjon toote ohutuse hindamiseks korraldada uurimise. Uurimise võib teostada eelkõige juhul, kui esineb tõsiseid kahtlusi seoses riskidega, mida RAPEXi rakenduse kaudu teatatud toode põhjustab. Need kahtlused võivad komisjonil tekkida teate läbivaatamise käigus või neile võib komisjoni tähelepanu juhtida liikmesriik (nt järelteate esitamise teel) või kolmas isik (nt tootja).

[...]

3.4.4. Teadete kinnitamine ja edastamine

Komisjon kinnitab RAPEXi rakenduse kaudu käesolevate suuniste 5. lisa sätetatud tähtaegadeks kõik teated, mis hinnati läbivaatamise käigus nõuetekohaseks ja täielikuks, ning saadab need laiali.

[...]

3.4.5. Teadete avaldamine

3.4.5.1. Teabe avalikustamine kui üldreegel

Üldsusel on õigus saada teavet toodete kohta, millega kaasneb risk. Selle kohustuse täitmiseks avaldab komisjon ülevaated uute teadete kohta RAPEXi veebisaidil.

Väliskommunikatsiooniga seotud põhjustel hakatakse RAPEXi veebisaiti tulevikus kutsuma ingliskeelse nimega „Safety Gate“.

Samamoodi edastavad liikmesriigid avalikkusele oma riigikeeles teabe toodete kohta, millega kaasneb tõsine risk tarbijatele, ning riski kõrvaldamiseks võetud meetmete kohta. Sellist teavet võidakse levitada interneti, trükiste, elektroonilise meedia jms kaudu.

Avalikkusele tehakse kättesaadavaks teate kokkuvõte, mis sisaldab eeskätt toote identifitseerimisandmeid ning ka teavet riskide ja nende vältimiseks või piiramiseks võetud meetmete kohta. Komisjon ja liikmesriigid võivad otsustada avalikustada üldsusele teadete muid osi, kui selline teave ei ole oma laadilt konfidentsiaalne (ärisaladus) ning seda ei ole vaja kaitsta.

[...]

3.4.6. Teadetele tuginevad järelmeetmed

[...]

3.4.6.2. Järelmeetmete eesmärgid

Teate saamisel vaatab liikmesriik läbi teates esitatud teabe ning võtab asjakohaseid meetmeid, et:

- a) teha kindlaks, kas toodet on turustatud tema territooriumil;
- b) hinnata, milliseid ennetavaid või piiravaid meetmeid tuleks võtta tema turult leitud teatatud toote suhtes, võttes arvesse teate esitanud liikmesriigi võetud meetmeid ning mis tahes erilisi asjaolusid, mis võiksid õigustada teistsuguste meetmete võtmist või meetmete võtmata jätmist;
- c) teostada vajaduse korral teatatud toote täiendav riskihindamine ja lisakatsed;
- d) koguda lisateavet, mis võib olla oluline teiste liikmesriikide jaoks (nt teave teatatud toote turustuskanalite kohta teistes liikmesriikides).

3.4.6.3. Järelmeetmete võtmise meetodid

Tõhusate ja tulemuslike järelmeetmete tagamiseks peavad riiklikud ametiasutused rakendama parimale tavale vastavaid meetodeid, mille hulka kuuluvad alljärgnevad.

a) Turukontroll

Riiklikud ametiasutused teostavad turul korrapäraseid (plaanilisi ja pistelisi) kontrole, et teha kindlaks, kas RAPEXi rakenduse kaudu teatatud tooted on tarbijatele kättesaadavaks tehtud. Kui liikmesriik on märgitud sihtriigina, viiakse läbi rangem turukontroll, eeskätt teates viidatud ettevõtja(te)ga ühendust võttes.

b) Koostöö ettevõtjate ühendustega

Riiklikud ametiasutused esitavad ettevõtjate ühendustele vastavalt vajadusele ülevaateid kõige uuematest teadetest ning teevad järelepärimisi selle kohta, kas ettevõtjate ühenduse liikmed on tootnud või levitanud mõnda teatatud toodet. Riiklikud ametiasutused edastavad ettevõtjatele üksnes teadete kokkuvõtteid, nagu RAPEXi veebisaidil avaldatud iganädalased ülevaated. Teate täistekste ei tohi kolmandatele isikutele edastada, kuna osa teabest (nt riskikirjelduse üksikasjad või teave turustuskanalite kohta) on sageli konfidentsiaalne ning seda tuleb kaitsta.

c) RAPEXi andmete avaldamine interneti, muu elektroonilise meedia ja trükiste vahendusel

Riiklikud ametiasutused hoiatavad oma veebisaidi ja/või muude meediakanalite vahendusel ettevõtjaid ja tarbijaid korrapäraselt RAPEXi rakenduse kaudu teatatud tarbekaupadest, nt suunates tarbijad ja ettevõtjad RAPEXi veebisaidile. Sellisel viisil avaldatud teave võimaldab tarbijatel kontrollida, kas neil on riskiga tooteid või kas nad kasutavad neid, ning annab ametiasutustele sageli kasulikku tagasisidet.

[...]

3.4.7. Teadete lõplik/ajutine eemaldamine

3.4.7.1. Teate lõplik eemaldamine RAPEXist

RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teateid hoitakse süsteemis tähtajatult. Käesolevas jaotises kirjeldatud juhtudel võib komisjon teate RAPEXist siiski lõplikult eemaldada.

3.4.7.1.1 Olukorrad, mil on võimalik esitatud või kinnitatud teate eemaldamine

- a) Kui on olemas tõendid, et vähemalt üks teavitamiskriteerium ei ole täidetud ja seega ei ole teade põhjendatud. Eelkõige on tegemist juhtudega, kui on kindlaks tehtud, et esialgne riskihindamine oli teostatud ebatäielikult ning teatatud toode ei tekita riski. Samuti hõlmab see olukordi, kus teatatud meetmed on kohtus või muus menetluses edukalt vaidlustatud ning need ei kehti enam.

[...]

3.4.7.1.2. Lõpliku või ajutise eemaldamise taotlus liikmesriikidelt

Komisjon võib teateid RAPEXist eemaldada üksnes teate esitanud liikmesriigi taotlusel, kuna viimane kannab täielikku vastutust süsteemi kaudu edastatud teabe eest. Teisi liikmesriike julgustatakse siiski teavitama komisjoni kõigist asjaoludest, mis võiksid eemaldamist põhjendada.

[...]

3.4.7.2. Teate ajutine eemaldamine RAPEXi veebisaidilt

3.4.7.2.1. Olukorrad, mil on võimalik ajutine eemaldamine

Põhjendatud juhtudel võib komisjon teate RAPEXi veebisaidilt ajutiselt eemaldada, eelkõige kui teate esitanud liikmesriigil on kahtlus, et teates esitatud riskihindamine on teostatud ebatäielikult ning teatatud toode ei pruugi seega riski tekitada. Teate võib RAPEXi veebisaidilt ajutiselt eemaldada, kuni teatatud toote riskihinnangut on korrigeeritud.

3.4.7.2.2. Ajutise eemaldamise taotlus liikmesriikidelt

Komisjon võib teateid RAPEXi rakendusest ajutiselt eemaldada üksnes teate esitanud liikmesriigi taotlusel, kuna viimane kannab täielikku vastutust rakenduse kaudu edastatud teabe eest. Teisi liikmesriike julgustatakse siiski teavitama komisjoni kõigist asjaoludest, mis võiksid sellist eemaldamist õigustada.

[...]“

Austria õigus

- 22 Föderaalseadus, millega kehtestatakse politseieeskirjad seoses pürotehniliste toodete ja laengute ning suurtükisaluudiga (2010. aasta pürotehnikaseadus – PyroTG 2010) (Bundesgesetz, mit dem polizeiliche Bestimmungen betreffend pyrotechnische Gegenstände und Sätze sowie das Böllerschießen erlassen werden) (Pyrotechnikgesetz 2010 – PyroTG 2010) (*BGBL. I*, 131/2009), põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsioonis (*BGBL. I*, 32/2018) (edaspidi „PyroTG“), §-s 27 „Turujärelevalve“ on sätestatud:

„1. Pädev asutus vastutab turujärelevalve eest, et kontrollida, kas turule lastakse ja tehakse kättesaadavaks ainult sellised pürotehnilised tooted ja pürotehniliste toodete kogumid, mis vastavad käesoleva föderaalseaduse nõuetele. Tal on õigus teha vajalikke uurimisi ja toiminguid ettevõtja ruumides, näiteks siseneda tootmiskohtadesse, ladudesse ja muudesse äriruumidesse, võtta tasuta proove ja tutvuda asjakohaste äridokumentidega.

[...]“.

- 23 PyroTG §-s 27a „Järelevalvemeetmed“ on sätestatud:

„1. § 27 kohased pädeva asutuse järelevalvemeetmed on järgmised korraldused:

[...]

3) tagasivõtmise korraldus.

2. Lõike 1 punktides 2 ja 3 osutatud järelevalvemeetmeid võib võtta iga pädev asutus, kelle pädevusallas selliste meetmete objektiks olevad pürotehnilised tooted või pürotehniliste toodete kogumid turule lastakse või kättesaadavaks tehakse, mis mõjutab ettevõtja tegevust kogu föderatsiooni territooriumil.“

- 24 Föderaalseaduse, mis käsitleb kaitset ohtlike toodete eest (2004. aasta tooteohutuse seadus – PSG 2004) (Bundesgesetz zum Schutz vor gefährlichen Produkten (Produktsicherheitsgesetz 2004 – PSG 2004)) (*BGBL. I*, 16/2005), põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsioonis (*BGBL. I*, 32/2018), §-s 10 „Volitus rahvusvaheliseks andmevahetuseks“ on sätestatud:

„1. Riigi sotsiaalkindlustuse, earühmade ja tarbijakaitse minister annab rahvusvahelistes lepingutes nimetatud asutustele ette nähtud tähtaja jooksul teavet ohtlike toodete kohta ning §-des 11, 15 ja 16 osutatud meetmete kohta. See kehtib eelkõige direktiivi [2001/95] artiklite 11 ja 12 ning määruse [nr 765/2008] artiklite 22 ja 23 kohaste teavitamismenetluste kohta.

[...]“.

25 1991. aasta üldise haldusmenetluse seaduse kohta (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991) (*BGBI.* 51/1991), põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsioonis (*BGBI.* I 58/2018) (edaspidi „AVG“), §-s 8 „Huvitatud isikud ja menetluspooled“ on ette nähtud:

„Isikud, kes taotlevad haldusastutusele toimingute tegemist või keda selle asutuse tegevus puudutab, on huvitatud isikud ning kui nad tõendavad sisuliselt õiguse või õigusliku huvi olemasolu, on neil menetluspoole seisund.“

26 AVG § 17 „Õigus tutvuda toimikuga“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kui halduskorras ei ole sätestatud teisiti, võivad pooled tutvuda nende asjaga seotud toimikuga haldusastutuses ning nad võivad teha kohapeal ise toimiku või selle osa koopiaid või taotleda neist täielikku või osalist koopiat omal kulul. Kui asja menetlev haldusastutus haldab toimikut elektrooniliselt, võib taotluse korral anda poolele juurdepääsu toimikule mis tahes tehniliselt võimalikus vormis.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

27 Tehes pürotehniliste toodete turustaja suhtes PyroTG § 27 lõike 1 alusel turukontrolli, tuvastas LPD, et teatavate pürotehniliste toodete käitlemine selle turustaja laos kujutab endast ohtu kasutajatele. Seejärel tegi LPD selle turustaja suhtes otsuse, millega keelas asjaomaste pürotehniliste toodete müügi, ja kohustas neid PyroTG § 27a lõike 1 punkti 3 alusel tagasi võtma. Lisaks saatis LPD Euroopa Komisjonile RAPEXi riikliku kontaktpunkti kaudu kolm teadet nende toodete kohta (edaspidi „asjaomased teated“).

28 Põhikohtuasja kaebuse esitaja Funke, kes on Poolas asuv äriühing, on asjaomastes teadetes nimetatud toodete importija.

29 Vastuseks Funke teabenõudele teavitas LPD teda asjaomaste pürotehniliste toodetega seoses ühe turustaja suhtes võetud meetmetest.

30 Funke esitas 30. aprilli 2020. aasta kirjaga LPD-le taotluse, et asjaomaseid teateid täiendataks kõnealuste toodete partiinumbritega, ning esitas AVG § 17 alusel taotluse tutvuda dokumentidega, mis käsitlevad RAPEXi raames komisjonile teatamise menetlust, ja eelkõige hinnata nende toodete riskitaset.

31 LPD jättis 29. juuni 2020. aasta otsusega Funke dokumentidega tutvumise taotluse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja tema taotluse asjaomaste teadete täiendamiseks põhjendamata tõttu rahuldamata.

32 Verwaltungsgericht Wien (Viini halduskohus, Austria) jättis selle otsuse peale Funke esitatud kaebuse rahuldamata. Nimetatud kohus leidis, et RAPEXi kaudu komisjonile teatamine kuulub materiaalõiguslike aktide kategooriasse ja erineb seega haldusaktist (otsus). Ta leidis samuti, et direktiivi 2001/95 põhjenduses 37 nõutud kohtulik kaitse on põhimõtteliselt tagatud võimalusega vaidlustada RAPEXi kaudu teatavakstegemise menetluse aluseks olevaid haldusakte halduskohus.

33 Lisaks leidis nimetatud kohus sisuliselt, et ei Austria õigus ega RAPEXi suunised ei võimalda järeldada, et niisugusel ettevõtjal nagu Funke on õigus esitada taotlus RAPEXi kaudu edastatud teate täiendamiseks ja õigus tutvuda selle menetlusega seotud dokumentidega, mistõttu Funke poolt LPD-le esitatud nõuetel puudub õiguslik alus ja need on seega vastuvõetamatud.

- 34 Funke esitas selle kohtuotsuse peale Verfassungsgerichtshofile (Austria konstitutsioonikohus) kaebuse, mille viimane rahuldamata jättis, ja saatis asja tagasi Verwaltungsgerichtshofile (Austria kõrgeim halduskohus).
- 35 Seejärel esitas Funke Verwaltungsgericht Wiener (Viini halduskohus) otsuse peale kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. Tema väitel on apellatsioonkaebuse läbivaatamisel määrava tähtsusega see, kas Austria õiguse sätte puudumisel annavad liidu õiguse sätted Funkele vahetult õiguse paluda asjasse puutuvaid teateid täiendada. See õigus sõltub ka Funke õigusest tutvuda tema taotletud dokumentidega.
- 36 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgerichtshof (kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„Kas

- direktiivi [2001/95], eelkõige selle artiklit 12 ja II lisa,
- määrust [765/2008], eelkõige selle artikleid 20 ja 22, ning
- rakendusotsust [(EL) 2019/417] tuleb tõlgendada nii, et

1) vahetult neist sätetest tuleneb ettevõtja õigus täiendada RAPEXi teadet;

2) asjaomase taotluse lahendamise pädevus on Euroopa Komisjonil [...]

või

3) asjaomase taotluse lahendamise pädevus on vastava liikmesriigi ametiasutusel?

(Juhul kui vastus kolmandale küsimusele on jaatav:)

4) kas (liikmesriigi) kohtulik kaitse sellise otsuse puhul on piisav, kui kaitset ei anta igähele, vaid ainult ettevõtjale, keda (kohustuslik) meede puudutab, ametiasutuse võetud (kohustusliku) meetme suhtes?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene kuni kolmas küsimus

- 37 Esimese kuni kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 765/2008 artikleid 20 ja 22, direktiivi 2001/95 artiklit 12 ja II lisa ning RAPEXi suuniseid (edaspidi „RAPEXi suhtes kohaldatavad eeskirjad“) tuleb tõlgendada nii, et need annavad sellisele ettevõtjale, kelle huve liikmesriigi poolt komisjonile selle määruse artikli 22 alusel esitatud teade võib kahjustada, nagu teatises nimetatud toodete importija, õiguse nõuda teate täiendamist ning kas jaatava vastuse korral kuulub selle taotluse läbivaatamine teate esitanud liikmesriigi või komisjoni pädevusse.

- 38 Kõigepealt tuleb märkida, et pürotehniliste toodete turul kättesaadavaks tegemist on direktiivi 2013/29 alusel liidu tasandil konkreetselt ühtlustatud. Konkreetsemalt on selle direktiivi artiklis 39 täpsustatud menetlust toodete jaoks, mis kujutavad endast ohtu riiklikul tasandil. Peale selle kohaldatakse nimetatud direktiivi artikli 38 lõike 2 kohaselt määruse nr 765/2008 artikli 15 lõiget 3 ja artikleid 16–29 ka pürotehniliste toodete suhtes.
- 39 Määruse nr 765/2008 artikli 20 kohaselt tagavad liikmesriigid, et tooted, mis kujutavad endast tõsist ohtu ja nõuavad kiiret sekkumist, võetakse tagasi või kõrvaldatakse või keelatakse nende turul kättesaadavaks tegemine. Selle määruse artikli 21 lõikest 2 tuleneb, et selliste meetmete peale võib esitada liikmesriigi õigusaktide alusel kaebuse.
- 40 Määruse nr 765/2008 artiklis 22 on sätestatud, et kui liikmesriik võtab või kavatses võtta meetme kooskõlas artikliga 20 ja leiab, et meetme võtmise põhjused või meetme mõju ulatuvad tema territooriumist kaugemale, teavitab ta neist meetmetest RAPEXi kaudu viivitamata komisjoni.
- 41 Vastavalt määruse nr 765/2008 artikli 22 lõikele 4 kohaldatakse selle määruse artikli 22 kohaselt RAPEXi kaudu komisjonile edastatud teadete suhtes *mutatis mutandis* direktiivi 2001/95 artikli 12 lõikeid 2–4.
- 42 RAPEXi kohta tuleb täpsustada, et selle kasutamise üksikasjalik kord on sätestatud, nagu nähtub direktiivi 2001/95 artikli 12 lõikest 3, direktiivi II lisas. Peale selle koostab komisjon selle direktiivi II lisa punkti 8 kohaselt suunised RAPEXi haldamise kohta liikmesriikides ja komisjonis ning ajakohastab neid korrapäraselt. Need RAPEXi suunised on esitatud rakendusotsuse 2019/417 lisas.
- 43 Nagu on märgitud direktiivi 2001/95 II lisas ja eelkõige selle lisa punktis 2, on RAPEX selline süsteem, mille peamine eesmärk on saavutada kiire teabevahetus liikmesriikide ja komisjoni vahel tõsise ohu korral.
- 44 Direktiivi 2001/95 põhjendusest 27, määruse nr 765/2008 põhjendusest 30 ja RAPEXi suuniste II osa punktist 1.1 tuleneb, et RAPEXil on oluline roll tooteohutuse valdkonnas ning see täiendab muid riiklikul ja liidu tasandil võetud meetmeid kõrgetasemelise tooteohutuse tagamiseks liidus.
- 45 Lisaks nähtub rakendusotsuse 2019/417 põhjendustest 11–13 ja RAPEXi suuniste II osa punktist 1.1, et RAPEXi andmed aitavad eelkõige ühelt poolt ennetada ja piirata selliste toiduks mittekasutatavate toodete pakkumist, mis kujutavad endast tõsist ohtu tervisele ja ohutusele ning vastavalt olukorrale muudele asjakohastele avalikele huvidele, ning teiselt poolt tagada liidu tooteohutusnõuete järjekindel täitmine ning seega toetada ühtse turu tõrgeteta toimimist.
- 46 Mis puudutab määruse nr 765/2008 artikli 22 kohast teadet, siis nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 29 sisuliselt märkis, toimib RAPEX kolmes etapis. Esiteks juhul, kui määruse nr 765/2008 artiklis 22 ette nähtud tingimused on täidetud, ja eelkõige juhul, kui liikmesriigi pädevad asutused on võtnud selle määruse artiklis 20 osutatud piiravad meetmed, teavitavad need asutused neist meetmetest RAPEXi riikliku kontaktpunkti kaudu komisjoni (teavitamise etapp). Teiseks kontrollib komisjon seda teadet ja edastab selle liikmesriikidele, avaldades lisaks RAPEXi veebisaidil selle kokkuvõtte (kinnitamise ja edastamise etapp). Kolmandaks analüüsivad liikmesriigid RAPEXi teate saamise korral antud teavet ja võtavad asjakohased meetmed, millest nad teatavad ka komisjonile (järelmeetmete etapp).

- 47 RAPEXi suhtes kohaldatavad eeskirjadest ja eelkõige RAPEXi suunistest, mis on nende suuniste I osa punkti 2 kohaselt suunatud liikmesriikide pädevatele asutustele, tuleneb, et teavitaval liikmesriigil on selles menetluses nii menetluslikus kui ka materiaalses mõttes keskne roll.
- 48 Esimesena peab see liikmesriik lisaks määruse nr 765/2008 artikli 22 kohase teate koostamisele ja selle edastamisele komisjonile (vt eelkõige RAPEXi suuniste II osa punktid 3.3.1, 3.4.1.1 ja 3.4.2) teavitama komisjoni mis tahes muutustest, mis nõuavad RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teate muutmist (RAPEXi suuniste II osa punkt 3.2.3). Lisaks võib komisjon talle RAPEXi kaudu saadetud teate tagasi võtta üksnes teavitava liikmesriigi taotlusel (RAPEXi suuniste II osa punkt 3.4.7.1.2). Sama kehtib ka RAPEXi veebisaidil avaldatud teabe ajutise eemaldamise kohta (RAPEXi suuniste II osa punkt 3.4.7.2.2).
- 49 Teisena, nagu nähtub määruse nr 765/2008 artikli 22 lõikest 3, direktiivi 2001/95 II lisa punktist 3 ja RAPEXi suuniste II osa punktist 3.2.1, peab teavitav liikmesriik komisjoni RAPEXi rakenduse kaudu teavitamisel edastama kogu olemasoleva teabe, sealhulgas eelkõige teabe, mis võimaldab kindlaks teha selles teates osutatud toote.
- 50 Kolmandana peab iga liikmesriik vastavalt RAPEXi suuniste II osa punktile 5.1 looma ühtse RAPEXi kontaktpunkti, kes vastutab RAPEXi toimimise eest riiklikul tasandil. RAPEXi suuniste II osa punktidest 3.2.4 ja punkti 5.1.2 alapunktist e nähtub, et see riiklik kontaktpunkt kontrollib ja kinnitab enne RAPEXi kaudu komisjonile teate saatmist pädevatelt asutustelt saadud teabe täielikkust.
- 51 Neljandana tuleneb RAPEXi suhtes kohaldatavatest eeskirjadest, eelkõige direktiivi 2001/95 II lisa punktist 10 ja RAPEXi suuniste II osa punktist 3.2.4, et vastutus komisjonile esitatud teabe eest lasub teavitaval liikmesriigil. Seega nõuavad RAPEXi suunistes, et teavitav liikmesriik tagaks, et kõik RAPEXi rakenduses esitatud andmed on täpsed, et vältida vastava toote segiajamist sama tootekategooria või -liigi sarnase tootega, mis on liidu turul kättesaadav (vt RAPEXi suuniste II osa punkt 3.2.4).
- 52 Nagu nähtub direktiivi 2001/95 II lisa punktist 5 ja RAPEXi suuniste II osa punktidest 3.4.3 ja 3.4.4, peab komisjon omalt poolt võimalikult kiiresti kontrollima iga teadet, selleks et tagada, et see on täpne ja täielik, ning edastab need RAPEXi kaudu liikmesriikidele. Lisaks avaldab komisjon RAPEXi suuniste II osa punkti 3.4.5.1 kohaselt ülevaate uutest teadetest RAPEXi veebisaidil.
- 53 RAPEXi suuniste II osa punkti 3.2.4 kohaselt ei tähenda komisjoni mis tahes tegevus, nagu teadete kinnitamine ja edastamine RAPEXi kaudu ning nende avaldamine RAPEXi veebisaidil, et sellel institutsioonil lasuks mingi vastutus edastatud teabe eest. Nagu on juba märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 48, tuleneb lisaks suuniste II osa punktidest 3.4.7.1.2 ja 3.4.7.2.2, et arvestades teavitava liikmesriigi täielikku vastutust, võib komisjon teate lõplikult või ajutiselt tagasi võtta üksnes selle liikmesriigi taotlusel.
- 54 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 39–42 sisuliselt märkis, et kuigi RAPEXi suhtes kohaldatavates eeskirjades kehtestatakse komisjonile kohustus kontrollida teavitava liikmesriigi edastatud teateid, et tagada nende täpsus ja täielikkus, ei asenda see kontroll selle liikmesriigi kohustust tagada RAPEXi kaudu esitatud teate nõuetekohasus ja täielikkus.

- 55 Seega tuleneb määruse nr 765/2008 artiklist 22, direktiivi 2001/95 II lisast koostoimes RAPEXi suunistega, et see liikmesriik vastutab esitatud andmete eest seni, kuni teatavate toodete kohta esitatud teade jääb RAPEXisse, ja et ta peab teavitama komisjoni kõigist muutustest, mille tõttu tuleb seda teadet muuta.
- 56 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimene kuni kolmas küsimus kuuluvad sellesse konteksti.
- 57 Sellega seoses tuleb märkida, et RAPEXi suuniste II osa punktist 3.3.1 tuleneb sõnaselgelt, et ettevõtjad RAPEXi rakenduses teadete esitamisel otseselt ei osale. Sellega seoses tuleb täpsustada, et nii direktiivi 2013/29 artikli 3 punkti 12 kui ka määruse nr 765/2008 artikli 2 punkti 7 kohaselt kuulub asjaomaste toodete importija mõiste „ettevõtja“ alla.
- 58 Peale selle ei anna RAPEXi suuniste II osa punkti 3.3.1 kohane ettevõtjate kohustus teavitada viivitamata pädevaid asutusi kõikides liikmesriikides, kus toode on kättesaadavaks tehtud, riskiga toodetest või ka nende võimalusest juhtida komisjoni kui kolmanda isiku tähelepanu asjaoludele, mis võimaldavad järeldada, et teatatud tootest tulenevate riskide osas on RAPEXi suuniste II osa punkti 3.4.3.5 kohaselt tõsiseid kahtlusi, neile RAPEXi kaudu teavitamise menetluses osaleva isiku staatust.
- 59 Tuleb siiski arvesse võtta asjaolu, et nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 47–55, on RAPEXi suhtes kohaldatavates eeskirjades teavitavale liikmesriigile kehtestatud mitu kohustust seoses selle liikmesriigi poolt RAPEXi kaudu artikli 22 alusel esitatud teate sisuga, sealhulgas kohustus esitada andmed, mis võimaldavad teatatud toodet identifitseerida.
- 60 RAPEXi suunistes ette nähtud teate vormi kohaselt on kohustuslike väljadena kindlaks määratud teatavad andmed toote kohta, sealhulgas mudeli ja/või tüübinumber, partii number/vöötkood ning toote ja pakendi kirjeldus, mis tähendab, et need väljad tuleb üldreeglina täita (vt RAPEXi suuniste III osa 1. lisa).
- 61 Nagu nähtub RAPEXi suuniste II osa punkti 3.2.1 alapunktist a, on toote üksikasjalik ja täpne kindlakstegemine turujärelevalve ja nõuete täitmise tagamise meetmete seisukohast olulisim, kuna see võimaldab riiklikel ametiasutustel teatatud toodet identifitseerida, eristada seda teistest sama või sarnase tooteliigi või -kategorია toodetest, mis on turul kättesaadavad, toodet turult leida ning võtta asjakohaseid meetmeid.
- 62 Selleks, nagu on rõhutatud RAPEXi suunistes, peaksid RAPEXi kaudu komisjonile edastatud teated olema võimalikult täielikud ning kõik teate vormi väljad peaksid olema täidetud nõutud andmetega. Kui see teave ei ole teate esitamise ajal kättesaadav, tuleks teate vormil sellele selgelt osutada ja seda selgitada ning siis, kui see teave on kättesaadav, peab teavitav liikmesriik teadet ajakohastama (vt RAPEXi suuniste II osa punkt 3.2.2).
- 63 Lisaks tuleb korrata, et RAPEXi suuniste II osa punkti 3.2.3 kohaselt peab teavitav liikmesriik teatama komisjonile igast muutusest, mille puhul on vaja RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teadet muuta.
- 64 Seega, nagu komisjon oma kirjalikes seisukohtades sisuliselt rõhutab, kohustavad RAPEXi suhtes kohaldatavad eeskirjad teavitavat liikmesriiki tagama täpsete ja võimalikult täielike andmete edastamise, võimaldades seega RAPEXi raames esitatud teatega hõlmatud toodete identifitseerimist, ning kui see nii ei ole, neid andmeid parandama või täiendama, et oleks võimalik saavutada taotletavad eesmärgid, sealhulgas tõhus tooteohutuse kontroll.

- 65 Seoses pürotehniliste toodetega tuleb täpsustada, et nende toodete, millest komisjonile RAPEXi kaudu teatatakse, üksikasjalik ja täpne kirjeldus on samuti oluline, et neid eristada toodetest, mis vastavad direktiivis 2013/29 ette nähtud nõuetele ja mis peavad seega saama siseturul vabalt liikuda.
- 66 Peale selle tuleb märkida, et RAPEXi kaudu edastatavas teates osutatud pürotehniliste toodete kirjeldus, mille sisu ei ole kooskõlas selle süsteemi suhtes kohaldatavate eeskirjadega, võib takistada sellise ettevõtja nagu nimetatud toodete importija majandustegevust nende toodetega või muuta selle vähem atraktiivseks ning see võib vastavalt olukorrale minna kaugemale sellest, mis on vajalik direktiiviga 2013/29 ette nähtud avalike huvide, nagu inimeste tervise kaitse ja avaliku julgeoleku või tarbijate kaitse ja ohutuse tagamiseks.
- 67 Nimelt, kuigi asjaolu, et komisjon edastab teistele liikmesriikidele RAPEXi raames määruse nr 765/2008 artikli 22 kohaselt liikmesriigi edastatud teateid, ei mõjuta otseselt asjaomaste toodete turul kättesaadavaks tegemist ning sellel ei ole seega otsest kohustuslikku mõju sellisele ettevõtjale nagu asjaomaste toodete importija, sest selline mõju tuleneb meetmetest, mida teavitav liikmesriik on võtnud või kavatses võtta määruse nr 765/2008 artikli 20 alusel, või teiste liikmesriikide poolt RAPEXi kaudu edastatud teadetele reageerimiseks võetud ennetus- või piiramismeetmetest, tuleb korrata, et RAPEXi suuniste II osa punkti 3.4.5.1 kohaselt avaldatakse ülevaade uutest teadetest RAPEXi veebisaidil. Selline avalikkusele suunatud põhiteabe avaldamine asjaomaste toodete kohta, sealhulgas teave mudeli ja/või tüübinumbri, partiinumbri/võõtkoodi ning toote ja pakendi kirjelduse kohta, võib heidutada turustajaid neid tooteid müümast ja lõpptarbijaid neid ostmast.
- 68 Lisaks on direktiivi 2001/95 II lisa punkti 6 ja RAPEXi suuniste II osa punkti 3.4.6 kohaselt RAPEXi kaudu edastatavate teadete adressaadiks olevad liikmesriigid kohustatud tagama nõuetekohaste järelemeetmete võtmise, kasutades selliseid meetodeid nagu turukontroll, koostöö ettevõtjate ühendustega ning RAPEXi andmete avaldamine tarbijatele ja ettevõtjatele. Need meetmed tugevdavad seega pärssivat mõju, mis tuleneb uute teadete ülevaate avaldamisest RAPEXi veebisaidil.
- 69 Sellest järeldub, et teatega, mis on teatatud toodete identifitseerimist reguleerivate eeskirjade kohaselt ebaõige või ebatäielik, võidakse kahjustada selliste ettevõtjate huve nagu nende toodete importijad, kes tegelevad toodetega, mis on hõlmatud RAPEXi rakenduse kaudu edastatava teatega.
- 70 Tuleb aga tõdeda, et RAPEXi suhtes kohaldatavad eeskirjad, mis kehtestavad teavitavale liikmesriigile kohustuse tagada, et määruse nr 765/2008 artikli 22 kohaselt esitatud teade on täpne ja võimalikult täielik, eelkõige mis puudutab asjaomaste toodete identifitseerimiseks vajalikke andmeid ja vajaduse korral nende parandamist või täiendamist, on piisavalt selged ja täpsed, et ettevõtjatel, keda võib kahjustada see, et RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teade on ebatäielik, kuna seal osutatud tooted on ebatäielikult kindlaks määratud – näiteks nende toodete importija – on õigus nõuda nende täitmist.
- 71 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 47–55, peavad need teavitava liikmesriigi pädevad asutused, kellel on RAPEXi menetluses keskne roll ja kes vastutavad esitatud andmete eest seni, kuni teatavatest toodetest teatamine jääb RAPEXisse, läbi vaatama kõik nimetatud ettevõtjate poolt sel eesmärgil esitatud taotlused.

72 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele kuni kolmandale küsimusele vastata, et RAPEXi suhtes kohaldatavaid eeskirju tuleb tõlgendada nii, et need annavad ettevõtjale, kelle huve liikmesriigi poolt määruse nr 765/2008 artikli 22 alusel komisjonile teate edastamine võib kahjustada – näiteks selles teates nimetatud toodete importija –, õiguse nõuda teate esitanud liikmesriigi pädevatelt asutustelt nimetatud teate täiendamist.

Neljas küsimus

73 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas RAPEXi suhtes kohaldatavaid eeskirju koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et need nõuavad, et teavitavas liikmesriigis tuleb tagada tõhus kohtulik kaitse sellisele ettevõtjale nagu määruse nr 765/2008 artikli 22 kohases teates nimetatud toodete importija, kes ei ole teate aluseks oleva meetme adressaat ja kes leiab, et tema huve võidakse teate ebatäielikkuse tõttu kahjustada.

74 Kõigepealt tuleb meenutada, et nagu nähtub esimesele kuni kolmandale küsimusele antud vastusest, on RAPEXi suhtes kohaldatavate eeskirjade alusel ettevõtjatel, keda liikmesriigi poolt määruse nr 765/2008 artikli 22 alusel esitatud ja RAPEXi rakenduse kaudu edastatud ebatäielik teade võib kahjustada, õigus nõuda teavitava liikmesriigi pädevatelt asutustelt, et teavitava liikmesriigi pädevad asutused järgiksid kohustusi, mis sellel liikmesriigil sellega seoses on, ja tulenevad seega sel eesmärgil liidu õigusest.

75 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad liikmesriigid liidu õigust kohaldades tagama, et järgitaks harta artikli 47 esimeses lõigus tagatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, mis kinnitab tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet (vt selle kohta 10. veebruari 2022. aasta kohtuotsus *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (aegumistähtaeg), C-219/20, EU:C:2022:89, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

76 Kuna RAPEXi kaudu teatamise menetlust reguleerib liidu õigus, kujutab määruse nr 765/2008 artikli 22 kohane liikmesriigi teade endast liidu õiguse kohaldamist harta artikli 51 lõike 1 tähenduses, mis toob kaasa harta artikli 47 kohaldatavuse (vt analoogia alusel 11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Gavanozov II*, C-852/19, EU:C:2021:902, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

77 Sellest järeldub, et ettevõtjad, keda liikmesriigi poolt määruse nr 765/2008 artikli 22 alusel esitatud ja RAPEXi rakenduse kaudu edastatud teate ebatäielikkus, mis on tingitud selles sättes nimetatud toodete ebapiisavast tuvastamisest, võib kahjustada – nagu nende toodete importija –, ei pea saama mitte ainult sellist teadet selle liikmesriigi pädevates asutustes vaidlustada, vaid vajaduse korral pöörduda ka pädevate liikmesriigi kohtute poole, kui nad leiavad, et on rikutud asjakohaseid liidu õigusnorme.

78 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb vastavate liidu õigusnormide puudumisel iga liikmesriigi õiguskorras vastavalt liikmesriikide menetlusautonoomia põhimõttele kehtestada menetlusnormid nende kohtuasjade läbivaatamiseks, mille eesmärk on tagada isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse (vt selle kohta 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus *Online Games jt*, C-685/15, EU:C:2017:452, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 15. juuli 2021. aasta kohtuotsus *FBF*, C-911/19, EU:C:2021:599, punktid 62 ja 63).

- 79 Käesoleval juhul nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et Funke vaidlustas Verwaltungsgericht Wienis (Viini halduskohus) LPD otsuse, millega jäeti põhjendamatusesse tõttu rahuldamata tema taotlus asjaomaseid teateid täiendada, ning et see kohus jättis selle taotluse vastuvõetamatusesse tõttu läbi vaatamata, kuna sellise taotluse esitamiseks puudub õiguslik alus.
- 80 Neil asjaoludel on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne tõlgendada Austria õigust nii, et käesoleva kohtuotsuse punktis 77 nimetatud õigused oleksid tagatud.
- 81 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et RAPEXi suhtes kohaldatavaid eeskirju koostoimes harta artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et sellisele ettevõtjale nagu määruse nr 765/2008 artikli 22 kohases teates nimetatud toodete importija, kes ei ole teate aluseks oleva meetme adressaat ja kes leiab, et tema huve võidakse teate ebatäielikkuse tõttu kahjustada, tuleb tagada teavitavas liikmesriigis õiguskaitsevahend, et liikmesriigile seoses sellega kehtestatud kohustused oleksid täidetud.

Kohtukulud

- 82 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93, artikleid 20 ja 22, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta, muudetud määrusega (EÜ) nr 765/2008, artiklit 12 ja II lisa, ning komisjoni 8. novembri 2018. aasta rakendusotsuse (EL) 2019/417, milles sätestatakse üldist tooteohutust käsitleva direktiivi 2001/95/EÜ artikliga 12 ette nähtud Euroopa Liidu kiire teabevahetuse süsteemi RAPEX ja selle teavitamissüsteemi haldamise suunised, lisa**

tuleb tõlgendada nii, et

need annavad ettevõtjale, kelle huve liikmesriigi poolt määruse nr 765/2008 artikli 22 alusel komisjonile teate edastamine võib kahjustada – näiteks selles teates nimetatud toodete importija –, õiguse nõuda teate esitanud liikmesriigi pädevatelt asutustelt nimetatud teate täiendamist.

- 2. Määruse nr 765/2008 artikleid 20 ja 22, direktiivi 2001/95, mida on muudetud määrusega nr 765/2008, artiklit 12 ja II lisa ning rakendusotsuse 2019/417 lisa koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47**

tuleb tõlgendada nii, et

sellisele ettevõtjale nagu määruse nr 765/2008 artikli 22 kohases teates nimetatud toodete importija, kes ei ole teate aluseks oleva meetme adressaat ja kes leiab, et tema huve võidakse teate ebatäielikkuse tõttu kahjustada, tuleb tagada teavitavas liikmesriigis

õiguskaitsevahend, et liikmesriigile seoses sellega kehtestatud kohustused oleksid täidetud.

Allkirjad